

УДК 338.48:001(477.73)

Олена Гаврилова

*кандидат педагогічних наук, старший викладач
кафедри готельно-ресторанного і туристичного бізнесу
ВП «Миколаївська філія Київського національного університету
культури і мистецтв»,
м. Миколаїв*

СУЧАСНИЙ СТАН УПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ТУРИСТИЧНУ ГАЛУЗЬ МИКОЛАЇВСЬКОГО РЕГІОНУ

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку пріоритетних галузей економіки» курортно-рекреаційну сферу і туризм в Україні було внесено до переліку пріоритетних галузей економіки, в яких стимулюють інвестиційну діяльність для створення нових робочих місць [1].

На жаль, на нашу думку, що також підкріплена позиціями інших науковців і практиків (О. Гарбера, Т. Кіндрик, О. Головін), ці декларативні положення залишаються тільки на папері. Адже через політичні перешкоди, декларативність нормативної бази і відсутність належного фінансування туристичної галузі (як на загальнодержавному, так і на місцевому рівні) говорити про сприятливі умови здійснення інновацій не доводиться. Саме тому інноваційні процеси в туристичній галузі Миколаївщини безсистемні.

Лише за активної державної політики у сфері туризму та підтримки місцевих органів державного управління можна досягти якісного результату. Модель державного регулювання є поєднанням заходів економічної політики та відповідних державних установ, що задіяні в реалізації цих заходів. При аналізі державної інноваційної політики варто пам'ятати про ризики. До найпоширеніших видів інноваційних ризиків належать ті, що пов'язані з нестабільністю економічної ситуації та економічним законодавством: нестабільність ринкової кон'юнктури, цін, валютних курсів; зовнішньоекономічний ризик; ризик умов інвестування та використання прибутку; ризик несприятливих соціально-

економічних змін у державі; неповна або неточна інформація щодо динаміки техніко-економічних показників, можливості нової техніки та технології; виробничо-технологічний ризик; невизначеність мети, інтересів та поведінки учасників; неповна або неточна інформація про фінансовий стан та ділову репутацію підприємств-учасників. Законодавче закріплення обов'язковості страхування інвестицій для інновацій підвищить інноваційну активність у державі.

Туристична індустрія стрімко розвивається і стає однією з пріоритетних сфер економіки, створюючи робочі місця і забезпечуючи місцевому бюджетові значні внески. Розвинена туристична інфраструктура і транспортний сектор, рекреаційні можливості і зручне розташування сприяють збільшенню туристичних потоків і, як результат, збільшенню надходжень у місцевий бюджет. Подальший розвиток туристичної галузі вимагає упровадження інноваційних технологій та управлінських методик для створення нових якісних туристичних продуктів у Миколаївській області.

З огляду на зазначену інформацію, інноваційні процеси у туристичній галузі Миколаївщини мають такі прояви через:

- **нові туристичні продукти, програми і проекти, а також суміжні послуги;**

Із 2017 року візитівками Миколаївщини стали фестивалі «Tryhuty International Kite Festival» та «Миколаїв River Fest». Відчувається позитивна динаміка щодо відвідування Миколаївщини гостями фестивалів, наприклад, 2017 року «Tryhuty International Kite Festival» відвідали 10000 гостей, 2019 року кількість відвідувачів сягала 50000;

- **туристичні ресурси у новому ракурсі** (наприклад, «Миколаїв River Fest» та «Tryhuty International Kite Festival» (с. Трихати), адже ресурсний потенціал дає змогу проводити такі масштабні заходи;
- **сервісні інновації** – «нові канали зв'язку з клієнтами, нові системи розподілу і технологічні рішення, які змінюють пропозицію послуг на ринку, оновлюють функції фірми і вимагають структурно нових організаційних, технологічних і людських можливостей фірми» [2]. Сервісними інноваціями є використання програмного забезпечення туристичними фірмами і засобами розміщення;
- **нові технології у виробництві туристичних продуктів** (3D-тур музееми Миколаївщини; електронні системи бронювання в готе-

лях, продажу авіа-, автобусних та залізничних квитків на території України, управління інфраструктурою готелю; використання QR-кодів; запровадження ІКТ-технологій);

- **освоєння нових туристично-рекреаційних територій** – яскравим прикладом є також «Tryhutti International Kite Festival», адже до проведення цього заходу мало хто пам'ятав про с. Трихати;
- **сучасні підходи у маркетингу і менеджменті туристичних послуг** (наприклад, Е-комерція, створення віртуальних турагентств, наприклад «Advant», що на ринку надання туристичних послуг уже третій рік, але фірма працює лише в ніші виїзного туризму);
- **пошук нових ринків збуту туристичних продуктів** (наприклад, розроблення спеціальних туристичних продуктів для окремих груп споживачів. Цей напрям слабо розвинений у Миколаївській області) тощо. Просування інформації про туристичні можливості Миколаївщини в інтернеті, у соціальних мережах, а також на спеціалізованих туристичних виставках.

Однією з складових частин туристичної індустрії, що визначає її потенціал, є готельне господарство. На сьогодні у Миколаєві, за результатами моніторингу сервісу <https://www.booking.com/city/>, є 26 засобів розміщення, із них 22 готелі та 4 хостели. До ТОР-5 найкращих готелів міста Миколаєва належать готель «Astoria» 4* (50 бронювань за добу); «Reikartz Ривер Миколаїв» 3*, (50 бронювань за добу); «Олександрівський» 3* (35 бронювань на добу); «Raziotel Nikotel» (20 бронювань разів на добу); «Reikartz Континет Миколаїв» 3* (40 бронювань на добу).

За відгуками відвідувачів кожен готель має свій рейтинг (табл. 1).

Таблиця 1

Рейтинг готелів м. Миколаєва за booking.com

Назва готелю	Оцінка сервісу за booking.com
«Astoria» 4*	8,8
«Reikartz Ривер Миколаїв» 3*	8,5
«Олександрівський» 3*	8,3
«Raziotel Nikotel» 3*	7,9
«Reikartz Continent Миколаїв» 3*	7,7

Щодо цінової політики, то вартість номера «стандарт» у готелях «Турист» і «Миколаїв», що є одними з найбільших за номерним фондом, але, на жаль, не відповідають вимогам сервісу, – від 550 грн за добу, порівняно з «Reikartz Continent Миколаїв», де ціна сягає близько 800 грн за добу.

За даними Всесвітньої туристичної організації середня завантаженість у готелях світу становить 65–75%. В Україні цей показник коливається від 13% у Херсонській області, 37% – у Миколаївській області, до 65% – у м. Києві.

За результатами проведеного аналізу можна зробити висновок, що готельна індустрія Миколаєва переживає не найліпші часи, що супроводжується певними викликами: нестабільна економіка і низький рівень платоспроможності населення; відсутність реального стандарту і невідповідність цінової політики заявленому сервісові; низький рівень завантаженості готельних підприємств в Україні; відсутність необхідної інфраструктури, відповідних сервісних умов, що також позначається на якості обслуговування туристів; загальний рівень професіоналізму працівників готельного бізнесу.

Конкуренція на ринку надання послуг індустрії гостинності вимагає постійного підвищення сервісу. З огляду на той факт, що обслуговування в готелі пов'язано передусім зі спілкуванням, то якість обслуговування туристи оцінюють набагато вище, ніж адекватність і поміркованість ціни.

Задля усунення зазначених викликів готельної індустрії доцільно збалансувати цінову політику та якість основних і додаткових готельних послуг; розробити та впроваджувати інноваційні заходи і технології для індивідуалізації готельного продукту кожного підприємства та формування нових вітчизняних брендів на ринку готельних послуг України; упроваджувати нові технології, що вплинуть на обслуговування; залучати внутрішніх та іноземних інвесторів до розбудови інфраструктури регіонального туристичного рекреаційного комплексу тощо.

Отже, сучасний стан розвитку туризму Миколаївщини не відповідає потенціалу області через низьку поінформованість туристів і потенційних інвесторів. Крім того, важливою проблемою регіону є безсистемна діяльність у впровадженні інноваційних туристичних продуктів і відсутність налагодженої співпраці між місцевими органами влади

і бізнесом, адже саме підтримка на державному і місцевому рівні малого і середнього бізнесу, що є постачальником послуг індустрії туризму, забезпечить стабільність у інвестуванні регіону.

Список використаних джерел

1. Про затвердження переліку пріоритетних галузей економіки Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2013 року № 843-р // Урядовий кур'єр від 27.11.2013. № 219 [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/843-2013-%D1%80>.

2. Van Ark B. (2003) Services Innovation, Performance and Policy: A Review, Synthesis Report in the Framework of the Structural Information Provision on Innovation in Services, DIALOGIC and Innovation studies, Utrecht University / Van Ark B., Broersma L., Hertog, P.– Utrecht, 2003.